

Љубомир ЦУЦУЛОВСКИ

"Sine ira et studio"

"Bez omraza i prist rasnost"

Последниве неколку месеци во Република Македонија и понатаму се живее во знакот - претходно изминатиот период. Значи, бизарно и на работ од умот, особено кога станува збор за политичкиот живот. На Македонија однадвор упорно ѝ се наметнуваат сосема необични начини на политичко и на државно однесување и организирање, кои македонските власти без каква било резерва ги прифаќаат, сеедно на нивната ненормалност и неприродност.

Во оваа пригода, вниманието ќе го задржам на два карактеристични начини на однесување, кои постепено преминуваат во нејзин манир на функционирање.

Прво: Стана вообичаена практика да не може да се донесе одредена одлука на ниво на Влада или на ниво на републичко Собрание - макар значењето на одлуката било и сосема минорно - без да се консултира "меѓународната заедница". Тоа значи САД, НАТО и ЕУ, која во сегашниот период

е олицетворена во ликот и во делото на добриот господин Фуере. Најчесто политичките одлуки не се донесуваат во непосреден договор меѓу македонските политички субјекти, туку со помош на странски посредници. Откако со нивна помош, која всушност претставува диктат, ќе се донесе одредена одлука, тогаш таа, во духот на фарисејството, оди на "разгледување" пред Владата или Собранието за да се потврди она што претходно веќе било договорено без нивно консултирање или какво било контактирање. Овој манир на политичко однесување јавно беше промовиран во 2001 година, кога се донесуваше судбоносниот Рамковен договор. Тогаш, во политичкиот живот на Македонија се воведо екзотичниот поим политички олеснувачи. Ниту тогаш, како ниту сега, никој умен не умееше да објасни што се олеснувачите и која е нивната вистинска природа. Некои иронично тврдеа дека улогата на олеснувачите е да го олеснат демон-

кратски ориентиран човек, барем така се претставува, би се согласил на она што од Македонија и од Македонците постојано го бара? Дури и кога би се согласил на таква понижувачка и подредена улога, тоа би било негов личен проблем, меѓутоа не и проблем на неговата држава, Република Ирска, бидејќи Ирска таквите политичари, без каков било пардон, веднаш би ги елиминирала од својот политички живот. Но, господинот Фуере, кој во случајов е сосема небитен бидејќи на негово место би можел да биде ставен било кој друг, и понатаму ја игра улогата која му ја намениле неговите налогодавачи, а тој, како и секој добар платеник, послушно и доследно ја игра играта што му е доделена. Затоа, проблемот и вината не се кај Фуере, туку кај македонските власти, кои се согласуваат на сè, бидејќи и тие, како и нивните меѓународни платеници, исто така, се платеници кои во македонската држава уриваат сè што би можело да биде автономно

ДЕМОНТИРА МАКЕД

тирањето како на македонската држава, така и на нејзините институции. Меѓутоа, сеедно на сите нејаснотии, во сеќавањата ќе останат олеснувачите од типот на Џејмс Пердју и Франсоа Леотар. Нивното однесување личеше на сè - како, на пример, на однесувањето на познатиот судија за бесење Рој Бин - меѓутоа најмалку личеше на дипломатско. Со јавни условувања и со непосредни притисоци го обликуваа идниот изглед на Република Македонија. Според тоа, го определуваа и нејзиниот иден живот. Оваа практика продолжи и по нивното одење од Македонија. Денес ДУИ, во манирот на нецивилизирано и разгалено дете, не се согласува на било какви

и колку-толку државотворно. Доминантната одлика на овој сој луѓе е нивната безусловна послушност кон нивните налогодавачи, како и крајната нечувствителност кон оние кои им се подредени, одлика која е својствена за секој авторитарен карактер. На тој начин постепено се суспендираат македонските државни и политички институции, а со нив згаснува и

Задача на опозицијата е токму да ѝ се спротивставува на власта, а не да ѝ помага во донесувањето на нејзините одлуки. На ова упатува и самиот корен на зборот "опозиција". Латинскиот збор "oppositio" значи спротивставеност, противење, несогласување, меѓутоа никако и согласување, а уште помалку сесрдно помагање на власта да дојде до одредено решение. Кога би било така, тогаш која би била логиката на постоењето на власта и на опозицијата? Во таков случај би постоела само власт, чија задача би била неограничено и без каква било контрола да владее со земјата и со народот.

преговори, ако во нив не бидат вклучени и луѓе од "меѓународната заедница". Во таква ситуација се поставува логичното прашање: дали Република Македонија има каков било суверенитет и свој државен субјективитет или можеби е сведена на обичен протекторат/марионета, на која не ѝ преостанало ништо друго освен да глуми држава? Понатаму, со кое право господинот Фуере говори за некаква демократија, кога самиот цело време се служи со ултиматуми и закани? Дали тој како демо-

македонската држава.

Второ: "Меѓународната заедница", преку нејзините претставници (од кои секако не е исклучен г. Фуере), речиси цела година притиска врз РМ да се воспостави дијалог меѓу власта и опозицијата, а одлуките да се донесуваат со заедничка согласност. Ова небулозно инсистирање, инаку непознато за нормалниот свет, во себе крие повеќе импликации, чија природа е опасна, бидејќи е далекусежна. Вниманието ќе го задржам само на еден мал дел од овие

импликации. Прво, има некаква смисла од опозицијата да се бара конструктивен однос кон власта, единствено во оние општества во кои владее еднопартиски систем. Имено, во некогашна СФРЈ несомнено постоеја политички разлики околу некои витални прашања за државата. Тие беа израз на различните сфаќања кои постоеја внатре, во единствената партија, односно во тогашниот СКЈ. Сеедно што статутарно не беше дозволено постоењето на фракции во СКЈ, практично тие постоеја и доаѓаа до израз токму во донесувањето на одредени значајни одлуки за југословенското општество. Во такви ситуации срамежливо се туркаше тезата дека се можни и поинакви мислења - значи, можна е опозиција - но под услов да биде конструктивна, односно да нуди решенија за настанатите проблеми, а не само да критикува. Меѓутоа, во таков случај не станува збор за вистинска опозиција, туку за разлики во рамките на едно исто мислење,

односно за демократски шминкерај. Овој шминкерај особено дојде до израз кај Едвард Кардељ, еден од најзначајните југословенски политички лидери. Станува збор за неговата идеја дека е дозволено постоење на политички плурализам, меѓутоа само во рамките на самоуправни интереси. Значи, во рамките на власта, што е само по себе бесмислено, бидејќи задача на опозицијата е токму да ѝ се спротивставува на власта, а не да ѝ помага во донесувањето на нејзините одлуки. На ова упатува и самиот корен на зборот "опозиција". Латинскиот збор "oppositio" значи спротивставеност, противење, несогласување, меѓутоа никако и согласување, а уште помалку сесрдно помагање на власта да дојде до одредено решение. Кога би било така, тогаш која би била логиката на постоењето на власта и на опозицијата? Во таков случај би постоела само власт, чија задача би била неограничено и без каква било контрола да владее со земјата и со народот. Следејќи ја доследно логиката на Фуере и на неговите ментори, нужно се доаѓа до идејата за укинување на политичките избори, бидејќи која би била нивната смисла, ако сите партии, без разлика на нивните програмски определби и

без разлика на изборните резултати, би морале исто да мислат? Дали такво нешто, макар и во зародиш, се нуди на Запад како негова историска и демократска перспектива, и дали такво нешто г. Фуере би можел да ѝ предложи на својата доминирана Ирска? Одговорот однапред е јасен. Тоа значи дека на Македонија не ѝ е дозволено она што на развиениот свет му е дозволено: таа мора да се преобрази во депонија на бизарни експерименти, во кои луѓето се третираат како малоумници и како суштества лишени од секаква меморија.

Меѓутоа, со ова не завршуваат сите небулози на идејата за изедначување на власта и на опозицијата, бидејќи оваа идеја нужно води кон инаугурирање на политичкиот консензус, како начин за донесување на одлуки. Консензусот, пак, значи право на вето. Правото на вето нужно води кон мајоризација на малцинството во однос на мнозинството, односно до насилство на малцинството над мнозинството. Овој принцип нема никакви допирни точки со правата демократија, бидејќи во неа не се изразува волјата на малцинството, туку волјата на мнозинството. Вториот принцип (владеење на малцинството над мнозинството) е својствен за

ЊЕ НА ОНСКАТА ДРЖАВА

Во Република Македонија се воведува расизам (односно, своевиден етнички шовинизам), бидејќи за сите расистички режими својствено е владеењето на одредено етничко, односно расно малцинство над одредено етничко, односно расно мнозинство.

деспотите и олигархиите, како и за било кој друг тоталитарен или авторитарски начин на владеење. Работата е уште позагрижувачка ако станува збор за уредување на меѓуетнички, а не на меѓупартиски односи. Во Република Македонија се работи токму за првото, односно да не може да се донесе било каква позначајна одлука, ако за неа не се добие согласност од одредено етничко малцинство. Во случајов, тоа е албанското малцинство. Тоа имплицира дека во Република Македонија се воведува расизам (односно, своевиден етнички шовинизам), бидејќи за сите расистички режими својствено е владеењето на одредено етничко, односно расно малцинство над одредено етничко, односно расно мнозинство. Таков беше случајот со некогашната Јужноафричка Република (ЈАР). Таму белото малцинство неограничено владее со црното мнозинство. Навистина, во Македонија нема да владее белото малцинство над црното мнозинство, туку ќе владее албанското малцинство со НЕАЛБАНСКОТО МНОЗИНСТВО. Притоа, не случајно велам неалбанско мнозинство, бидејќи во Македонија луѓето почнаа да се делат на Албанци и на не-Албанци, преобразувајќи ја Македонија во бинационална држава, во која втората, мнозинската нација е некаква аморфна маса, бидејќи во неа влегуваат и Македонците, и Турците, и Ромите, и Србите, и Власите, и Бошњациите... и секој друг кој не е Албанец. Потоа, господата од Запад ова го прогласуваат за напредок во демократијата, сметајќи нè за луѓе.